

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd

TAFLEN GLAWR Y POLISI

Manylion Allweddol

TEITL POLISI	<i>Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd</i>
DYDDIAD CYMERADWYO	<i>7 Mai 2025</i>
CORFF CYMERADWYOL	<i>Bwrdd Academaidd</i>
FERSIWN	<i>1.1</i>
DYDDIADAU ADOLYGU BLAENOROL	<i>Medi 2020</i>
DYDDIAD ADOLYGIAD NESAF	<i>24 mis o'r dyddiad cymeradwyo</i>
CANLYNIAD ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB	<i>* Dim newid mawr</i>
POLISIŌAU / GWEITHDREFNAU / CANLLAWIAU CYSYLLTIEDIG	<i>Strategaeth 2030 Strategaeth Cynaladwyedd Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd Cynllun Rheoli Carbon 2024 – 2030 Polisi Teithio a Threuliau Busnes Buddsoddi Moesegol a Pholisi Bancio Polisi Cadwyni Cyflenwi Moesegol Polisi Masnach Deg Polisi Bwyd Cynaliadwy Polisi Caffael Cynaliadwy Polisi Bwyd Môr Cynaliadwy Polisi Cysur Thermol Polisi Rheoli Gwastraff Polisi Adeiladu ac Adnewyddu Cynaliadwy Polisi Rheoli Dŵr Polisi Bioamrywiaeth Polisi Teithio Targedau cynaladwyedd a ffocws Rheoli Carbon</i>
DYDDIAD GWEITHREDU	<i>Mai 2025</i>
PERCHENNOG POLISI (TEITL SWYDD)	<i>Rheolwr Ymgysylltu Cynaliadwyedd</i>
UNED / GWASANAETH	<i>Yr Amgylchedd, Ystadau a Chynaliadwyedd</i>
E-BOST CYSWLLT	<i>sustainability@cardiffmet.ac.uk</i>

Rheoli Fersiwn

FERSIWN	DYDDIAD	RHESWM DROS NEWID
1.0	Medi 2020	Fersiwn cyntaf
1.1	Mai 2025	Adolygu a chynnwys Nodau Datblygu Cynaliadwy

Hyb Polisiâu

I gael rhagor o wybodaeth am bolisiâu:

- 1 Gallwch fynd i dudalennau'r Ysgrifenyddiaeth ar InSite drwy <https://outlookuwicac.sharepoint.com/sites/Secretariat>;
- 2 Gallwch fynd i'r Hyb Polisiâu drwy cardiffmet.ac.uk/about/policyhub; neu
- 3 Cysylltwch â policies@cardiffmet.ac.uk.

Cynnwys

Manylion Allweddol.....	1
Hyb Polisi	2
1 Cyflwyniad	Error! Bookmark not defined.
2 Pwrpas.....	5
3 Adran Polisi	5
4 Ymrwymiad	6
5 Mesur Data ac Adrodd	6
6 Rolau a Chyfrifoldebau	6
7 Polisiâu a Gweithdrefnau Cysylltiedig.....	7
8 Adolygu a Chymeradwyo	7

Polisi Amgylcheddol a Chynaliadwyedd

1 Cyflwyniad

1.1 Pwrpas

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn cydnabod pwysigrwydd y rôl sydd ganddi i'w chwarae wrth ddiogelu ein hamgylchedd naturiol, yn lleol, yn rhanbarthol ac yn fyd-eang yn egwyddorion hybu cynaliadwyedd ar draws ei holl weithgareddau, gan gynnwys addysgu ac ymchwil.

1.2 Cwmpas

Mae'r Brifysgol wedi'i lleoli ar ddau Gampws – Llandaf ar gyfer addysgu a Chyncoed ar gyfer addysgu a phreswyl: Neuaddau preswyl a swyddfeydd staff Plas Gwyn – Tŷ Alexander a CBAC.

Mae'r Polisi hwn yn cefnogi Nod Datblygu Cynaliadwy rhifau 3; 4; 6; 7; 11; 12; 13; 14; 15 a 17.

1.3 Diffiniadau

- 1.3.1 Mae **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015** yn gyfraith sy'n anelu at wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Pwrpas y ddeddf yw sicrhau bod gweithredoedd yn diwallu anghenion y presennol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion ei hunain.
- 1.3.2 **ISO 14001** Mae gweithgareddau'r Brifysgol yn cael effaith ar yr amgylchedd, ac rydym wedi ymrwmo i wella ein System Rheoli Amgylcheddol yn barhaus ac i ragori ar ofynion ISO 14001. Cefnogir hyn gan gyhoeddiad ac adrodd ar amcanion clyfar a blaenoriaethau i gyflawni'r System Rheoli Amgylcheddol, y Strategaeth Gynaliadwyedd a'r Cynllun Rheoli Carbon gyda pholisïau thema cynaliadwyedd.
- 1.3.3 **Mae Carbon Net Sero** yn cyfeirio at y cydbwysedd rhwng faint o nwyon tŷ gwydr y mae'r Brifysgol yn ei gynhyrchu a faint sy'n cael ei dynnu o'r

atmosffer. Gellir ei gyflawni drwy gyfuniad o leihau allyriadau a dileu allyriadau.

- 1.3.4 **Nodau Datblygu Cynaliadwy** - Mae'r Nodau Datblygu Cynaliadwy yn set o 17 nod a sefydlwyd yn 2015 gan y Cenhedloedd Unedig. Bwriad y nodau yw creu byd mwy cynaliadwy a theg drwy fynd i'r afael â heriau byd-eang.
- 1.3.5 **Targedau Cynaliadwy a Ffocws Rheoli Carbon** – dogfen prifysgol yn diffinio Strategaeth 2030, targedau System Rheoli Amgylcheddol ISO 14001 a thargedau a ffocws Rheoli Carbon.

2 Pwrpas

- 2.1 Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015), mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn cydnabod diffiniad eang o gynaliadwyedd, yn seiliedig ar ymgysylltu â datblygiad sy'n diwallu anghenion y presennol, heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion ei hunain.
- 2.2 Rydym wedi ymrwymo i wreiddio'r nodau perthnasol yn ein proses fusnes ac academaidd, fel y nodir Nod Datblygu Cynaliadwy rhifau 3; 4; 6; 7; 11; 12; 13; 14; Mae 15 ac 17 yn arbennig o berthnasol i'r Polisi hwn.
- 2.3 Ein nod yw datblygu diwylliant o stiwardiaeth amgylcheddol ymhlith ein staff a'n myfyrwyr.
- 2.4 Rydym yn deall bod ein gweithgareddau yn cael effaith ar yr amgylchedd, ac rydym wedi ymrwymo i wella ein System Rheoli Amgylcheddol yn barhaus ac i ragori ar ofynion ISO 14001.
- 2.5 Bydd y Brifysgol yn cyflawni ei nod o ddod yn Garbon Sero Net ar gyfer allyriadau Cwmpas 1 a Chwmpas 2 erbyn 2030; ac ochr yn ochr â hyn bydd yn symud ymlaen â'r gwaith o leihau ei allyriadau Cwmpas 3 30% erbyn 2030 gyda'r nod o gyflawni allyriadau Carbon Sero Net ar gyfer Cwmpas 3 erbyn 2040.

3 Adran Polisi

- 3.1 Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo'n llwyr i gyflawni polisiâu a strategaethau cynaliadwyedd er mwyn:
 - 3.1.1 Cynnal System Rheoli Amgylcheddol a ardystiwyd i ISO 14001.
 - 3.1.2 Cynnal cyfarfodydd Gweithgor Gweithredu Hinsawdd rheolaidd yn adrodd ar gynnydd yn erbyn Targedau Cynaliadwy a Ffocws Rheoli Carbon
 - 3.1.3 Lleihau allyriadau carbon drwy fuddsoddi mewn technolegau carbon isel.
 - 3.1.4 Cynyddu ymwybyddiaeth amgylcheddol myfyrwyr, staff ac ymwelwyr â'r Brifysgol.
 - 3.1.5 Diogelu'r amgylchedd, gan gynnwys atal llygredd a gwella perfformiad amgylcheddol a'r System Rheoli Amgylcheddol yn barhaus.
 - 3.1.6 Defnyddio dŵr yn fwy effeithlon a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ar y campws.

- 3.1.7 Cynnal achrediad Prifysgol Masnach Deg.
- 3.1.8 Cyflawni rhwymedigaethau cydymffurfio.
- 3.1.9 Parhau i ddargyfeirio gwastraff o safleoedd tirlenwi.
- 3.1.10 Addysgu staff, myfyrwyr ac ymwelwyr ar ffrydiau gwastraff ar y Campws.
- 3.1.11 Cynnal Gwobr Cymdeithas Bwyta Cynaliadwy
- 3.1.12 Annog myfyrwyr, staff, contractwyr, cyflenwyr ac ymwelwyr i ac o'r Campws a'r Preswylfeydd i ddefnyddio mathau cynaliadwy o gludiant.
- 3.1.13 Cynyddu Bioamrywiaeth campysau'r Brifysgol a'r ardaloedd cyfagos.
- 3.1.14 Lleihau niwsans i gymunedau a chymdogion lleol.
- 3.1.15 Defnyddio adnoddau naturiol yn effeithlon ac yn gyfrifol.
- 3.1.16 Hyrwyddo addysg ar gyfer Datblygu Cynaliadwy yn y cwricwlwm, drwy brosiectau'r Byd Go lawn a modiwlau craidd.
- 3.1.17 Datblygu rhaglen i hyfforddi staff sydd â chymwyseddau craidd mewn Llythrennedd Carbon, i gefnogi nodau carbon net sero y Brifysgol.
- 3.1.18 Darparu lleoliad gwaith ac interniaethau Myfyrwyr o fewn y Tîm Cynaliadwyedd.
- 3.1.19 Lleihau effaith teithio i'r Campws, gan godi ymwybyddiaeth a dewisiadau amgen i feddiannaeth car sengl.
- 3.1.20 Codi ymwybyddiaeth o effaith dewisiadau teithio.

4 Ymrwymiad

- 4.1 Wrth ddatblygu ein polisiau a'n strategaethau ar thema cynaliadwyedd ac amgylcheddol gyda'u gweithredoedd cysylltiedig, rydym wedi ymgynghori â myfyrwyr, staff, undebau llafur a'n cymunedau lleol i sicrhau bod ein gweithgareddau yn y maes hwn yn adlewyrchu uchelgeisiau ein rhanddeiliaid ar gyfer dull gweithredu Metropolitan Caerdydd. Byddwn yn parhau i ymgynghori â'r grwpiau allweddol hyn i sicrhau bod ein gweithredoedd yn parhau'n berthnasol ac fel ein bod yn dryloyw wrth roi cyfrif am ein gweithredoedd.
- 4.2 Byddwn yn cyflwyno Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd y Brifysgol.

5 Mesur Data ac Adrodd

- 5.1 Bydd perfformiad yn cael ei fesur drwy gadw ISO 14001 mewn archwiliadau mewnol ac archwiliadau allanol blyneddol.
- 5.2 Adrodd ar dargedau Cynaliadwyedd a Rheoli Carbon yn canolbwyntio yng nghyfarfod y Gweithgor Gweithredu Hinsawdd ac yna Pwyllgor yr Amgylchedd, Ystadau a Chynaliadwyedd.

6 Rolau a Chyfrifoldebau

- 6.1.1 Bydd yr Is-ganghellor neu enwebai'r Is-Ganghellor yn gyfrifol am sicrhau bod y strategaethau, y polisiau a'r holl gamau gweithredu cysylltiedig yn cael eu gweithredu.

- 6.1.2 Bydd perfformiad yn cael ei gyfleu i staff, myfyrwyr drwy InSite, MetCanolog, Sefydlu Staff a Myfyrwyr ac i'n cymunedau ehangach drwy gyfryngau cymdeithasol a gwefan y Brifysgol.

7 Polisiâu a Gweithdrefnau Cysylltiedig

7.1 Strategaethau

- 7.1.1 Strategaeth 2030
- 7.1.2 Strategaeth Cynaliadwyedd
- 7.1.3 Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd
- 7.1.4 Cynllun Rheoli Carbon 2024 – 2030

7.2 Polisiâu

- 7.2.1 Polisi Teithio a Threuliau Busnes
- 7.2.2 Buddsoddi Moesegol a Pholisi Bancio
- 7.2.3 Polisi Cadwyni Cyflenwi Moesegol
- 7.2.4 Polisi Masnach Deg
- 7.2.5 Polisi Bwyd Cynaliadwy
- 7.2.6 Polisi Caffael Cynaliadwy
- 7.2.7 Polisi Bwyd Môr Cynaliadwy
- 7.2.8 Polisi Cysur Thermol
- 7.2.9 Polisi Rheoli Gwastraff
- 7.2.10 Polisi Adeiladu ac Adnewyddu Cynaliadwy
- 7.2.11 Polisi Rheoli Dŵr
- 7.2.12 Polisi Bioamrywiaeth
- 7.2.13 Polisi Teithio

8 Adolygu a Chymeradwyo

- 7.1 Mae'r polisi hwn yn cael ei adolygu a'i gymeradwyo ddwywaith y flwyddyn gan yr Is-Ganghellor a'i gyfathrebu drwy InSite a MetCanolog, mae hefyd ar gael i'r cyhoedd ar wefan y Brifysgol ac ar hysbysfyddau'r Dderbynfa.